

Ustanova Velenjska knjižna fundacija / 19. Lirikonfest Velenje (2020)

Sporočilo za javnost / Razglasitev dobitnice festivalne književne nagrade »velenjica – čaša nesmrtnosti 2020« za vrhunski desetletni pesniški opus za odrasle v XXI. st.

Velenjska knjižna fundacija, ki v Velenju že devetnajst let organizira **Lirikonfest** – književno srečanje z mednarodnimi gosti in uglednimi festivalnimi nagradami ter priznanji, razglaša ob svetovnem dnevu poezije prvega izmed letošnjih lavreatov.

Petnajstič podeljeno književno nagrado »**velenjica - čaša nesmrtnosti**« za vrhunski pesniški opus za odrasle v XXI. st. letos prejme pesnica **Lidija Dimkovska**.

© foto Jurij Vižintin © arhiv UVKF-Lirikonfest

Književnica (pesnica, pisateljica, esejistka), književna prevajalka, kritičarka in literarna znanstvenica **Lidija Dimkovska**, roj. 1971 v Skopju, kjer je končala študij primerjalne književnosti in na univerzi v Bukarešti doktorirala iz romunske književnosti, od leta 2001 živi in ustvarja v Ljubljani. Objavila je šest pesniških zbirk ter tri romane. V makedonski jezik prevaja slovensko in romunsko književnost. Njena dela so prevedena v številne tuje jezike. Mdr. je uredila antologijo sodobne manjšinske in priseljske književnosti v Sloveniji *Iz jezika v jezik* (2014). – Pesmi piše v makedonščini (za knjižne izdaje v slovenščini jih je prevedel njen soprog, pesnik Aleš Mustar). – Lidija Dimkovska s svojo poezijo gradi mostove med več kulturami in jeziki. Njen »slovensko« prepoznavni pesniški jezik, prepleten z religijskimi in mitološkimi simboli ter nadrealističnimi elementi, ki sestopajo v realistični svet z vsakodnevnimi bivanjskimi vprašanji, odlikujeta svežina in živahnost z mero duhovitosti oz. samoironije. Njene pesmi prežema aktualna družbena kritika (konkretno naslovljena vprašanjem sedanje migracije, zbirokratiziranemu XXI. st., »nacionalnemu pohlepu, čustvenemu stradanju pri odraslih in otrocih, grožnjam pozabljanja zgodovine« idr.). Z vrhunskima pesniškima zbirkama *pH nevtralna za življenje in smrt* (2012) in *Črno na belem* (2017), objavljenima v zadnjih desetih letih, je Dimkovska več kot dokazala, da si naslov »slovenska pesnica« zasluži ravno toliko kot stanovski kolegi, ki so se v tej državi rodili.

(Strokovno-umetniški sosvet UVKF za podelitev književne nagrade *velenjica - čaša nesmrtnosti 2020*)

* * *

Festivalna nagrada **VELENJICA - ČAŠA NESMRTNOSTI**, ki jo od leta 2006/2007 na **Akademiji Poetična Slovenija** podeljuje **Velenjska knjižna fundacija** oz. **Lirikonfest Velenje**, je vseslovenska književna nagrada za **vrhunski desetletni pesniški opus za odrasle v XXI. st.**, ki pomembno zaznamuje novejšo umetniško literaturo in je v zadnjih desetih letih avtorsko izkazan z najmanj dvema v slovenskem jeziku knjižno objavljenima vrhunskima pesniškima zbirkama za odrasle, najmanj enim samostojnim knjižnim prevodom poezije za odrasle (izdano v tujini) ter v zadnjih treh letih z najmanj eno predstavitevijo v festivalni antologiji Rp. Lirikon21 oz. branjem na Lirikonfestu. Sosvet za nagrado vrednoti pri izboru nagrajenca tudi avtorjevo celovito osebnostno držo.

Nagrado so doslej prejeli: **Andrej Medved** (2006, p. n.), **Milan Vincetič** (2007), **Milan Dekleva** (2008), **Vinko Möderndorfer** (2009), **Boris A. Novak** (2010), **Milan Jesih** (2011), **Peter Kolšek** (2012), **Zoran Pevec** (2013), **Esad Babačić** (2014), **Maja Vidmar** (2015), **Peter Semolič** (2016), **Tone Škrjanec** (2017), **Iztok Osojnik** (2018) in **Uroš Zupan** (2019). – Nagrada je istemu pesniku/pesnici praviloma podeljena samo enkrat (izjemoma dvakrat za vrhunski pesniški opus v novih desetletjih).

Nagrada je izkazana z umetniškim bronastim kipom (stvaritev akad. kiparja Jurija Smoleta) in festivalno listino; med letoma 2013 in 2018 je bila pospremljena z nagradno knjižno izdajo *50 izbranih pesmi* iz nagrajenčevega desetletnega pesniškega opusa za odrasle v XXI. st.; **od leta 2019 je nagrada ponovno denarna (3000 eur).**

Sosvet za nagrado je ob lanskem Lirikonfestu (2019) za dvoletno obdobje (2019 in 2020) izmed 21 širše nominiranih **ožje nominiral za nagrado v letih 2019 in 2020** štiri pesnike/pesnice z vrhunskimi desetletnimi pesniškimi opusi za odrasle v XXI. st.: **Lidijo Dimkovsko** (letošnja lavreatka), **Miklavža Komelja**, **Barbaro Korun** in **Uroša Zupana** (lavreat 2019). – Sosvet za nagrado bo med majem 2020 in marcem 2021 širše in ožje nominiral kandidate za festivalno nagrado za naslednje dvoletno obdobje (2021 in 2022).

* * *

Poleg osrednje festivalne nagrade *velenjica - čaša nesmrtnosti* bodo na letošnji Lirikonfestovi *Akademiji Poetična Slovenija* (predvideni konec maja, a zaradi nepredvidenega konca pandemije morda predstavljeno na september) četrtič podelili nagrado »**krilata želva**« za najboljši slovenski potopis, knjižno objavljen v preteklem letu (nagrajenec_ka bo znan_a 23. aprila). Že sedemnajstič bo podeljen častni naslov »*ambasador slovenske književnosti in jezika*« oz. »**mednarodna Pretnarjeva nagrada**«; štirinajstič bodo podelili prevajalsko priznanje »**Lirikonov zlat**« za vrhunske festivalne prevode novejše poezije za odrasle (predstavljene v 16. letniku festivalne antologije **Lirikon21**); prvič pa bodo letos na velenjskem »festivalu liričnega in potopisnega občutja« podelili tudi priznanji »**mlada želva**« in »**modra želva**« za najboljša kratka potopisa mladih in izkušenih popotnikov (nagrajenec in dobitniki priznanj bodo znani 9. maja).

Letošnji – **19. Lirikonfest** si je za književno omizje zadal temo »**Babilonski in slonokoščeni stolpi pesniško-potopisnega omamljanja**« ter festivalno izbranim enaindvajsetim slovenskim in tujim pesniškim in potopisnim ustvarjalcem, književnim prevajalcem (zlasti poezije XXI. st.), mednarodnim posrednikom idr. vabljenim zastavil aktualna vprašanja za debatne refleksije: ***Prazne strani slovenske/evropske literature XXI. st.: enoinistost, prepotentnost in egoizem, androcentrizem : ginocentrizem ter centralizem književnega ustvarjanja? – Dvom, strah in pomen poezije v času pandemije v XXI. st.?***

Več o letošnjem Lirikonfestu in lavreatih na spletnih straneh Velenjske knjižne fundacije – www.lirikonfest-velenje.si

Ustanova Velenjska knjižna fundacija (UVKF)
19. Lirikonfest Velenje (2020)
Uredništvo Rp. Lirikon21
Ivo Stropnik, vodja festivala, glavni in odg. urednik UVKF

V Velenju, 20. marca 2020

Večletni glavni pokrovitelj festivala: Mestna občina Velenje

Velenjska knjižna fundacija, Stari trg 26, Velenje / T 03 5870 920 / lirikonfest@gmail.com / www.lirikonfest-velenje.si